

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **žalobcu D.-M. s. r. o., T.**, IČO: X. právne zastúpeného JUDr. L. B. advokátkou, K., proti **žalovanej Ing. V. Š. CSc., S.**, právne zastúpenej JUDr. A. L. advokátkou, Š., **o zaplataenie 7 502,79 Eur (226 029 Sk) s príslušenstvom**, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. septembra 2009 č. k. 28Cb 23/2002-291, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. septembra 2009 č. k. 28Cb 23/2002-291 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 24. 09. 2009 č. k. 28Cb 23/2002-291 rozhodol tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť 7 502,79 Eur žalobcovi a 3 625,46 Eur na náhradu trov konania žalobcovi k rukám právnej zástupkyne žalobcu, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 14. 01. 2009 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02. 11. 2006 č. k. 28Cb 23/2002-225 a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Súd v zmysle uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky doplnil dokazovanie v danej veci a vychádzajúc z dokladov doložených do spisu dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Prvostupňový súd mal za preukázané, že žalovaná uzatvorila s advokátkou JUDr. Z. C. dňa 02. 09. 1997 dohodu o odmene a náhradách advokáta za poskytovanie právnej pomoci žalobcovi vo veci vymáhania 2 100 000,-- Sk od T. a. s. B., spolu s príslušenstvom. Žalovaná tým, že podpísala dňa 30. 07. 1998 prehlásenie o tom, že okrem iného všetky právne úkony, vyhotovené v písomnej forme, sú založené v dokladoch

spoločnosti a zaevidované v účtovníctve spoločnosti, ktoré ako konateľka spoločnosti žalobcu urobila do 30. 07. 1998, kedy odstúpila z funkcie konateľky žalobcu, spôsobila žalobcovi škodu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd pri skúmaní existencie príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a porušením zákonnej povinnosti zistil z výpovede žalovanej, že pred záujmami obchodnej spoločnosti žalobcu konala v prospech právnej zástupkyne JUDr. Z. C. tým, že okrem dohody o odmene a náhradách advokáta, ktorú podpísala dňom 02. 09. 1997, uzatvorila dohodu o uznaní dlhu a zmluvnej pokute, ktorý žalobcovi vôbec nemusel vzniknúť, ak by došlo k plneniu podľa dohody zo dňa 02. 09. 1997. Dôvod odkladu plnenia, za nevýhodných podmienok pre žalobcu (úroky z omeškania, zmluvná pokuta), nezaloženie dohody do evidencie spoločnosti žalobcu spôsobilo žalobcovi zbytočné výdavky.

V napadnutom rozhodnutí sa ďalej uvádza, že zo strany žalovanej nebolo preukázané, že by na základe jej rozhodnutia bol vystavený príkaz na úhradu finančných prostriedkov v zmysle dohody o uznaní dlhu. Tvrdenie žalovanej, že dohodu o uznaní dlhu a dohodu o zmluvnej pokute podpísala ako konateľka spoločnosti, ale záležitosti okolo toho vybavoval jej manžel, ktorý bol ekonomický riaditeľ spoločnosti, nepreukazujú, že by si svoje povinnosti plnila riadne podľa ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka, čoho dôkazom je i jej výpoveď na súdnom pojednávaní dňa 10. 09. 2009, kde uviedla, že z jej dostupných informácií pre ekonomické záujmy firmy a čiastočne aj z dôvodu príbuzenského vzťahu, ktorý bol medzi jej manželom a JUDr. Z. C., došlo k rozhodnutiu, že JUDr. Z. C. akceptovala odklad plnenia, ale napriek tomu, že v spoločnosti boli dvaja konatelia, prejavila viac dôvery voči nej a trvala na tom, aby tieto dohody podpísala žalovaná.

Na základe takto doplneného dokazovania súd uznal právny nárok žalobcu za oprávnený a podľa ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka a ust. § 373 Obchodného zákonníka zaviazal žalovanú zaplatiť 7 502,79 Eur žalobcovi. Výrok o trovách konania sa zakladá na ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p. a žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná v odvolaní poukazuje na skutočnosť, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal so všetkými argumentmi, odôvodňujúcimi nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a podľa jej názoru nepostupoval v súlade s odôvodnením uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Aj keď súd skúmal uplatnenú náhradu škody po položkách tak, ako to konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, nesprávne kvalifikoval položku 105 000,-- Sk ako škodu žalobcu, zapríčinenú konaním žalovanej v príčinnej súvislosti s neplnením konkrétnej povinnosti. Súd ďalej neodôvodnil skutočnosť, kedy žalobcovi vznikla škoda (kedy zaplatil uvedené sumy oprávnenej advokátke), nesprávne zadefinoval škodu vo výške 105 000,-- Sk, vzniknutú tým, že odporkyňa ako konateľka podpísala dňa 30. 07. 1998 prehlásenie o založení všetkých právnych úkonov, vyhotovených v písomnej podobe, nesprávne posúdil príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a porušením zákonnej povinnosti žalovanej tak, že nezaloženie dohody do evidencie spoločnosti žalobcu spôsobilo žalobcovi zbytočné výdavky. Súd taktiež nesprávne posúdil, že súdny poplatok 5 000,-- Sk a odmena advokáta v sume 8 250,-- Sk boli výdavky spôsobené žalobcovi nezavedením uznania dlhu a dohody o zmluvnej pokute do evidencie spoločnosti. Súd tak dospel na základe nesprávneho posúdenia veci a vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Žalovaná poukazuje na to, že žalobca v prvom, v druhom, aj v novom konaní nijako nenamietal, že žalované pohľadávky vo výške 2 100 000,-- Sk spolu príslušenstvom boli skutočne vymožené a že vznikol advokátke oprávnený nárok na zaplatenie odmeny v súlade uzatvorenou zmluvou.

Žalobca svoje tvrdenia podľa žalovanej opiera o to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. 16 Cb 199/00 v postavení žalovaného podal žalobca odpor proti platobnému rozkazu, v ktorom uviedol, že nepopiera nárok žalobkyne na tarifnú odmenu podľa § 12 a nasl. vyhlášky č. 240/1990 Zb., ale namietal výšku odmeny, pretože nesúhlasil s paušálnou odmenou. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava III. z 18. 09. 2001 č. k. 16Cb 199/00-68 však vyplýva, že žalovaný (v tomto konaní žalobca) bol zaviazaný zaplatiť paušálnu odmenu, a nie tarifnú.

Žalovaná v odvolaní zdôrazňuje, že na vznik zodpovednosti konateľa za škodu vyžaduje všeobecná úprava v § 373 a nasl. Obchodného zákonníka splnenie troch základných

predpokladov, ktoré musia byť splnené kumulatívne, pretože nesplnenie čo i len jedného zákonného predpokladu má za následok nevzniknutie zodpovednosti za škodu. Má za to, že v danom prípade nebola splnená podmienka vzniku škody, pretože za skutočnú škodu zákon považuje majetkovú ujmu poškodeného, spočívajúcu v zmenšení jeho majetku, a to v dôsledku protiprávneho konania.

Žalovaná ďalej v odvolaní nesúhlasí s konštatovaním prvostupňového súdu, že spôsobila žalobcovi škodu, ktorá v sume 105 000,-- Sk ako odmena advokátky bola obsiahnutá v dohode zo dňa 02. 09. 1997 za poskytnutie právnych služieb. Žalovaná je názoru, že u žalobcu v žiadnom prípade nedochádza k zmenšeniu majetku vyplatením odmeny advokátke vo výške 105 000,-- Sk (aj keď po skončení prehratého súdneho sporu), pretože táto odmena tak, ako vyplýva z dokazovania predchádzajúcich súdnych konaní, bola právoplatne priznaná advokátke JUDr. C. súdom v spise č. k. 16Cb 199/00, v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. o zaplatenie 125 000,-- Sk medzi navrhovateľkou JUDr. C. a terajším žalobcom. Teda o oprávnenosti vyplatenia tejto odmeny advokátke JUDr. C. právoplatne rozhodol iný súd, aj keď terajší navrhovateľ namietal, že nebola adekvátne prácam, ktoré vykonala.

V odvolaní žalovaná taktiež uviedla, že súd ju zaviazal na zaplatenie sumy 7 502,79 Eur, pričom táto suma je totožná so sumou, ktorú uložil žalobcovi Okresný súd Bratislava III. právoplatným rozsudkom zaplatiť JUDr. C.. Konkrétne podľa daného rozsudku súdu (sp. zn. 16C 199/00-68) ide o sumu 105 000,-- Sk (zmluvná odmena na základe Dohody o odmene advokáta za poskytovanie právnej pomoci z 02. 09. 1997 bola pôvodne 160 000,-- Sk, avšak na základe uznania dlhu a Dohody o zmluvnej pokute zo dňa 02. 03. 1998 bola dohodnutá zmluvná odmena advokátky znížená na 105 000,-- Sk s 22% úrokom z omeškania od 01. 01. 1998 do zaplatenia, t. j. 87 779,-- Sk), sumu 20 000,-- Sk (zmluvná pokuta za nesplatenie včas vyššie uvedenej zmluvnej odmeny), sumu 5 000,-- Sk (trovy konania – t. j. súdny poplatok), sumu 8 250,-- Sk (trovy právneho zastúpenia právnej zástupkyne JUDr. C.). Spolu 7 502,79 Eur (226 029,-- Sk) - ide o totožnú sumu, ktorú prvostupňový súd považuje za škodu, ktorá vznikla žalobcovi porušením už vyššie uvedenej povinnosti žalovanou.

Podľa žalovanej je zrejmé, že o predmetnej sume bolo už právoplatne rozhodnuté a že ide o záväzok spoločnosti D.-M., s. r. o., uhradiť oprávnenú a súdom priznanú pohľadávku JUDr. C.. Je pritom z časového hľadiska jedno, či by predmetnú pohľadávku bola uhradila odporkyňa v čase, keď bola konateľkou, alebo ju uhradil žalobca až po nadobudnutí právoplatnosti predmetného rozsudku. Preto podľa žalovanej táto suma nemôže byť považovaná za škodu (ktorou je zmenšenie majetku poškodeného) u žalobcu, lebo išlo o oprávnenú pohľadávku, potvrdenú právoplatným rozsudkom súdu. Jediný rozdiel je v tom, že pri včasnom uhradení predmetnej pohľadávky by nebol vznikol nárok na zmluvnú pokutu a úroky z omeškania.

Skutkové zistenie, že žalovaná na základe vykonaného dokazovania zodpovedá za škodu podľa § 135, § 373 a nasl., § 566 a nasl. Obchodného zákonníka, je preto podľa žalovanej nesprávne, súd nesprávne posúdil príčinnú súvislosť medzi porušením zákonnej povinnosti a vznikom škody, ako aj nesprávne určil jej výšku. S poukazom na uvedené preto žalovaná žiada odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Žalovaná zároveň žiada priznať náhradu trov prvostupňových konaní a odvolacieho konania na základe rozhodnutia prvostupňového súdu.

Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu má za to, že v konaní uniesol dôkazné bremeno a dôkazmi založenými v spise, vrátane písomného vyjadrenia z 07. 06. 2006 s prílohami - listinnými dôkazmi, jednoznačne preukázal splnenie všetkých troch podmienok zodpovednosti za škodu, o čom svedčí i samotné uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 14. 01. 2009, podľa ktorého z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nie je možné zistiť odôvodnenie tretej podmienky zodpovednosti za škodu, t. j. existenciu príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a porušením zákonnej povinnosti. Vychádzajúc z uvedeného aj Najvyšší súd Slovenskej republiky mal podľa žalobcu za preukázané naplnenie a odôvodnenie prvých dvoch podmienok zodpovednosti za škodu, a to porušenie povinnosti žalovanou a vznik škody žalobcovi.

Žalobca ďalej odkázal na svoje vyjadrenie z 07. 06. 2006, v ktorom sa podrobne venuje problematike zmluvy o poskytovaní právnych služieb, uzavretých s advokátkou s tým, že odmenu advokátke na základe stavu vecí vedených na Okresnom súde Bratislava V. mala

platiť v konečnom dôsledku spoločnosť D., s. r. o. a nie žalobca, pričom obsahom žiadnej dohody o postúpení pohľadávky nie je záväzok žalobcu platiť advokátke trovy zastupovania, ani zo žiadnej z nich nevyplýva, že by v sume poukázanej žalobcovi vo výške 2,6 mil. Sk mala byť zahrnutá, alebo bola zahrnutá, aj odmena advokátky.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca ďalej zdôraznil, že o žalovanej sume nebolo právoplatne rozhodnuté tak, ako to nesprávne uvádza žalovaná vo svojom odvolaní. Konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III. pod č. k. 16 C 199/00 netvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci, nakoľko nejde o totožnosť účastníkov konania.

Tvrdenie žalovanej, že predpokladom pre zodpovednosť za škodu je jej zavinené konanie, nemá podľa žalobcu oporu v platnom právnom stave, nakoľko zodpovednosť za škodu je podľa úpravy danej Obchodným zákonníkom zodpovednosťou objektívnou. Žalovaná nepreukázala okolnosti vylučujúce zodpovednosť, ktoré by jej umožňovali zbaviť sa povinnosti na náhradu škody. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zaviazať žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je opodstatnené.

Z podaného odvolania vyplýva, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu došlo najmä tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj tým, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podstata odvolacieho dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, či vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť

aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. je mylná aplikácia (a výklad) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť. Vec chápeme širšie, než výrok napadnutého rozhodnutia a patrí sem aj posúdenie predbežných otázok, otázok žalovateľnosti nároku a dodržiavania procesných predpisov upravujúcich otázky, ktoré majú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej.

Predmetom sporu je žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie náhrady škody vo výške 226 029,-- Sk, nakoľko bez právneho dôvodu prevzala žalovaná povinnosť spoločnosti D., s. r. o., zaplatiť JUDr. Z. C. advokátsku odmenu, s ktorou uzavrela 02. 09. 1997 dohodu o odmene a náhradách advokáta za poskytovanie právnej pomoci, avšak túto dohodu nikdy nezaevidovala do predpísanej evidencie žalobcu. Dňa 02. 03. 1998 uzavrela žalovaná s menovanou advokátkou dohodu o uznaní dlhu a zmluvnej pokute, ktorá taktiež nebola zaevidovaná. Žalobca má za to, že žalovaná ako konateľka týmto konaním porušila povinnosti uvedené v ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka, z ktorého dôvodu zodpovedá za spôsobenú škodu.

Prvostupňový súd mal za preukázané, že žalovaná uzatvorila s advokátkou JUDr. Z. C. dňa 02. 09. 1997 dohodu o odmene a náhradách advokáta za poskytovanie právnej pomoci žalobcovi vo veci vymáhania 2 100 000,-- Sk od T. a. s. B., spolu s príslušenstvom. Podľa súdu prvého stupňa, žalovaná tým, že podpísala dňa 30. 07. 1998 prehlásenie o tom, že okrem iného všetky právne úkony vyhotovené v písomnej forme sú založené v dokladoch spoločnosti a zaevidované v účtovníctve spoločnosti, ktoré ako konateľka spoločnosti žalobcu urobila do 30.7.1998, kedy odstúpila z funkcie konateľky žalobcu, spôsobila žalobcovi škodu.

V napadnutom rozhodnutí sa uvádza, že škoda v sume 105 000,-- Sk, ako odmena advokátky bola obsiahnutá v dohode zo dňa 02. 09. 1997 za poskytnutie právnych služieb. Pri uznaní dlhu, kedy žalovaná vedela, že žalobca má na účte dostatok finančných prostriedkov, zaviazala žalobcu platiť úroky z omeškania v sume 87 779,-- Sk, čo súd prvého stupňa kvalifikoval ako nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami žalobcu.

Prvostupňový súd ďalej zistil, že v prospech advokátky, a v neprospech žalobcu, uzatvorila žalovaná dohodu o zmluvnej pokute v sume 20 000,-- Sk, čo v rámci konania na Okresnom súde Bratislava III. v Bratislave (pod č. k. 16 Cb 199/2000) bol žalobca v tejto veci povinný uhradiť advokátke JUDr. Z. C.. V súvislosti so súdnym konaním vznikli žalobcovi trovy spočívajúce v zaplatení súdneho poplatku v sume 5 000,-- Sk a odmeny advokáta v konaní na Okresnom súde Bratislava III. v Bratislave v sume 8 250,-- Sk. Týmto konaním žalovaná porušila svoju povinnosť, vyplývajúcu jej z funkcie konateľky, čím žalobcovi vzniklo podľa ust. § 373 Obchodného zákonníka právo na náhradu škody.

Škoda tak mala byť spôsobená žalovanou podľa ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sú konatelia povinní zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva, viesť zoznam spoločníkov a informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti.

Odvolačný súd zistil, že napadnuté rozhodnutie síce vychádza zo správneho právneho posúdenia veci podľa § 373 v zmysle § 757 Obchodného zákonníka, avšak súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Postupom súdu prvého stupňa došlo zároveň aj k porušeniu základného práva žalovanej na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že zákonné predpoklady pre priznanie náhrady škody v zmysle ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka v konaní preukázané neboli.

Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca si uplatnil náhradu škody vo výške 226 029,-- Sk, ktorá škoda mu mala vzniknúť tým, že žalovaná porušila svoju povinnosť viesť riadne evidenciu a účtovníctvo.

Uplatnená škoda pozostáva z viacerých zložiek, ktoré sú nárokované titulom porušenia rovnakej povinnosti podľa ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka. V napadnutom rozhodnutí však absentuje odôvodnenie preukázania vzniku takto uplatnenej škody v celej výške, ako základného predpokladu zodpovednosti za škodu podľa ust. § 373 Obchodného zákonníka. Škodu vo výške 105 000,-- Sk tvorí odmena advokátky za poskytnuté právne služby v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. 16 Cb 199/00. Podľa

súdu prvého stupňa bola táto škoda obsiahnutá v dohode zo dňa 02. 09. 1997 za poskytnutie právnych služieb. Vzhľadom na charakter zmluvy ide o odplatu, na ktorú má advokát právo. Žalovaná bola na uzatvorenie dotknutej zmluvy oprávnená, a to ako konateľka žalobcu, z ktorého dôvodu nemohlo dôjsť k vzniku škody podľa ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka. Položky vo výške 5 000,-- Sk za zaplatenie súdneho poplatku a vo výške 8 250,-- Sk ako odmena advokáta, sú trovy konania žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. a nie škodou, ktorú mala spôsobiť žalovaná podľa ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti odkazuje odvolací súd na ust. § 142 O. s. p., ktoré vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri rozhodnutí o náhrade (priznaní) trov konania. V prípade dohody o uznaní dlhu (úroky z omeškania v sume 87 779,-- Sk) a zmluvnej pokuty vo výške 20 000,-- Sk, v napadnutom rozhodnutí chýba náležité odôvodnenie preukázania príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti žalovanou podľa ust. § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka a touto škodou.

Neúplným odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa toto rozhodnutie stalo nepreskúmateľné, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p., ktorý viedol k zrušeniu napadnutého rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie.

V Bratislave 8. decembra 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová